

Η Ριζοσπαστική Αριστερά μπροστά στην εποχή των μνημονίων (Ηλεκτρονικό Άρθρο)

Ιστορικό σημείωμα

Αυτό το ηλεκτρονικό άρθρο δημοσιεύτηκε τον Φλεβάρη του 2013 στην ηλεκτρονική σελίδα της [Επιτροπής για μια Ριζοσπαστική Αριστερή Συσπείρωση \(ΕΡΑΣ\)](#).

Περιεχόμενο

12 Φεβ 2013

Η Ριζοσπαστική Αριστερά μπροστά στην εποχή των μνημονίων

Και ενώ ο πλανήτης βιώνει τη μεγαλύτερη κρίση του καπιταλισμού μετά το 1930, η Κύπρος δεν θα μπορούσε να μείνει ανεπηρέαστη. Την κρίση στην Κύπρο, την οποία προκάλεσε ο τυχοδιωκτισμός της οικονομικής ελίτ του τόπου και του τραπεζικού συστήματος, την πληρώνουν οι εργαζόμενοι. Η επιβολή του μνημονίου, είναι ουσιαστικά η μετάθεση στους ώμους των ανθρώπων της εργασίας, της ζημιάς που προκάλεσε η απληστία της οικονομικής ελίτ του κεφαλαίου και των τραπεζών για υπερκέρδη, στα πλαίσια της νεοφιλελεύθερης επίθεσης του καπιταλισμού. Αναπόφευκτα, το ένα μνημόνιο θα φέρει το άλλο, σ' ένα φαύλο κύκλο που θα οδηγεί την κοινωνία προς τα πίσω, καθώς η ανεργία θα αυξάνεται, η φτωχοποίηση θα εντείνεται και η υποβάθμιση του βιοτικού επιπέδου και η όξυνση των ανισοτήτων θα προχωρά. Η Κύπρος θα μπει οριστικά και ολοκληρωτικά υπό την ομηρία του νεοφιλελευθερισμού. Παράλληλα, είναι ορατός πλέον ο κίνδυνος τής περαιτέρω ενίσχυσης του εθνικισμού, του ρατσισμού και των φασιστικών ιδεών.

Μέσα σε αυτές τις συνθήκες διεξάγονται οι προεδρικές εκλογές. Η Δεξιά είναι προ των πυλών να κυβερνήσει ξανά με τον Αναστασιάδη, τον γνησιότερο εκφραστή του ντόπιου και ξένου κεφαλαίου στην Κύπρο. Ήδη έχουμε σημαντικές μειώσεις στους πραγματικούς μισθούς και στο βιοτικό επίπεδο των εργαζομένων, ενώ στην ατζέντα των εργοδοτικών οργανώσεων και των πολιτικών προστατών τους, μπήκαν μ' ένα επιθετικό τρόπο θέματα όπως, η κατάργηση των συλλογικών συμβάσεων, η περαιτέρω μείωση των μισθών και των ωφελημάτων, η μείωση των συντάξεων και των κοινωνικών παροχών γενικά, η ιδιωτικοποίηση κερδοφόρων ημικρατικών οργανισμών, η οριστική και συνολική κατάργηση της ΑΤΑ και του 13ου μισθού όπου ακόμα υπάρχουν. Η εκλογή του Αναστασιάδη θα υποθάλπει αυτήν την επιθετικότητα.

Η επιστροφή της Δεξιάς στην κυβέρνηση σ' αυτή την κρίσιμη συγκυρία, οριστικοποιήθηκε από τη στιγμή που η πρώτη αριστερή διακυβέρνηση του τόπου δεν κινητοποίησε την κοινωνία. Η διακυβέρνηση Χριστόφια, δεν ξέφυγε από τη λογική διαχείρισης τού υπάρχοντος συστήματος και ούτε καν επιχείρησε ουσιαστικά να πραγματοποιήσει κάποιες σημαντικές μεταρρυθμίσεις μέσα σε αυτό. Ακολούθησε πολιτικές και πρακτικές που, τις περισσότερες φορές, ακολούθησαν και οι προηγούμενοι δεξιοί πρόεδροι.

Ασφαλώς και η πρώτη αριστερή διακυβέρνηση του τόπου δέκτηκε πόλεμο. Ασφαλώς και είχε τη μόνιμη αντιπαλότητα της «κυβερνώσας βουλής», των ΜΜΕ, της Εκκλησίας. Αλλά, αυτό ήταν

αναμενόμενο, από πολύ γρήγορα εντελώς προβλέψιμο και ακριβώς αντιμετωπίσιμο μόνο με ριζοσπαστικές τομές στο κράτος και την οικονομία που θα βασίζονταν σε μια στροφή της αριστερής κυβέρνησης προς την κοινωνία για να συμμετέχει και να στηρίξει μια πραγματική αλλαγή, προς την κατεύθυνση της “δίκαιης κοινωνίας”. Η κυβέρνηση Χριστόφια όμως δεν προσπάθησε καν να πετύχει το μέγιστο που θα μπορούσε, να τα βάλει με πράγματα και καταστάσεις, με το κάθε λογής κατεστημένο, να κερδίσει μαζί της σε αυτόν τον αγώνα τον καθημερινό άνθρωπο, να κερδίσει την κοινωνία. Αντίθετα, ενέδωσε στις πιέσεις και δεν κινητοποίησε ούτε καν τα ίδια τα μέλη και τους υποστηρικτές του ΑΚΕΛ. Σε ζητήματα όπως π.χ., η αύξηση του εταιρικού φόρου, αναδιπλώθηκε και υιοθέτησε, μόλις μερικούς μήνες μετά, τις θέσεις της Δεξιάς. Όχι μόνο δεν διανοήθηκε να μεταρρυθμίσει το υφιστάμενο φορολογικό σύστημα για να υλοποιήσει το σύνθημα της φορολόγησης του πλούτου, αλλά αντίθετα προχώρησε σε φορολογική αμνηστία και έδωσε φορολογικές ελαφρύνσεις και κίνητρα στο κεφάλαιο για να γίνει “ανάπτυξη”. Στο Κυπριακό, παρά την αρχική πρόοδο στις συνομιλίες, δεν έκανε τίποτε για να καλλιεργήσει κουλτούρα επανένωσης και σήμερα, με τις συνομιλίες σε αδιέξοδο και τα χρόνια να περνούν, η διχοτόμηση είναι πιο εδραιωμένη παρά το 2008. Στην Παιδεία, ενώ άρχισε ένα σημαντικό έργο, πολύ σύντομα και πάλι ενέδωσε στις πιέσεις του συντηρητισμού περιοριζόμενη σε κυρίως τεχνικής φύσης αλλαγές. Στο Στρατό, δεν τόλμησε αυτή η κυβέρνηση να υλοποιήσει την υπόσχεσή της για μείωση της θητείας, ούτε φυσικά να μειώσει τους εξοπλισμούς ή να εκθέσει αυτόν τον παραλογισμό του στρατού. Σε κεντρικά ζητήματα όπου θα μπορούσε να αφήσει και το στίγμα της και σημαντικές παρακαταθήκες για το μέλλον, δεν το έκανε και απλά ακολούθησε την καθιερωμένη πολιτική πεπατημένη.

Αυτή η κυβέρνηση είχε την ευκαιρία, με τη μεγαλειώδη στήριξη που της έδωσε ο κόσμος της Αριστεράς μετά τα γεγονότα στο Μαρί, να κάνει μια νέα αρχή. Όχι απλά να προστατεύσει την αξιοπρέπεια της πρώτης αριστερής διακυβέρνησης, αλλά και να δείξει ότι μπορεί να κυβερνήσει διαφορετικά, ότι είναι διατεθειμένη να μιλήσει με αριστερή γλώσσα, ότι μπορούσε να ριζοσπαστικοποιήσει την πολιτική της. Αντίθετα, κυβέρνηση και ΑΚΕΛ κινήθηκαν δεξιότερα μετά το καλοκαίρι του 2011. Η επιλογή Μαλά εντάσσεται ακριβώς σε αυτό το πλαίσιο, της παραδοχής της ηγεσίας του ΑΚΕΛ ότι δεν μπορεί και ούτε θέλει να πρωτοπορήσει σε μια δύσκολη εποχή. Με την επιλογή Μαλά δεν εκφράζεται καμιά κοινωνική αντίσταση. Εκφράζεται μόνο η ατολμία της ηγεσίας του ΑΚΕΛ και η έλλειψη οράματος. Με τον Μαλά εκφράζεται η αντίληψη ενός «υποφερτού μνημονίου», εκφράζεται η λογική της εθνικής ενότητας, η επιστροφή στον Μακάριο και στις «πατριωτικές δυνάμεις», η αποδοχή της δεξιάς ιστορικής αφήγησης (εξύμνηση του αγώνα της ΕΟΚΑ από τον Μαλά), εκφράζεται ακόμα ο συντηρητισμός σε μια σειρά ζητημάτων, το πισωγύρισμα και ο συμβιβασμός.

Ο κόσμος της ευρύτερης Αριστεράς γενικά, αλλά και πολλοί προοδευτικοί πολίτες, νιώθουν έντονα την αποτυχία της πρώτης αριστερής κυβέρνησης να εμπνεύσει. Αντιλαμβάνονται επίσης το αναπόφευκτο της νίκης του κύριου ηγέτη της Δεξιάς. Πολλοί θα ψηφίσουν Μαλά απλά από συνήθεια ή κομματικό πατριωτισμό, άλλοι μέσα στα πλαίσια του διαχρονικού συνθήματος για το “μη χείρον βέλτιστον”, ενώ πολλοί άλλοι, νιώθοντας ότι θα πρέπει να στηρίξουν την όποια επιλογή του ΑΚΕΛ ενάντια στη Δεξιά. Κάποιοι δυστυχώς θα στραφούν στο λαϊκιστή και εθνικιστή Λιλλήκα. Πολλοί θα απέχουν, μεταξύ τους χιλιάδες νέοι και νέες καθώς δεν βρίσκουν κάτι που να έχει ιδιαίτερο νόημα σε αυτή την εκλογική αναμέτρηση. Είναι φανερό ότι λείπει από αυτούς όλους τους ανθρώπους η πίστη και ο ενθουσιασμός. Αυτή η αναμέτρηση γίνεται μεν μέσα σε πολύ άσχημες και σχεδόν δραματικές συνθήκες, την ίδια ώρα όμως, είναι εν πολλοίς προκαθορισμένη η έκβασή της, σχετική η σημασία της για τα κεντρικά ζητήματα και για μεγάλο μέρος της κοινωνίας αδιάφορη, τυπική και συνηθισμένη.

Συνυπολογίζοντας όλα αυτά, για εμάς που υπογράφουμε αυτό το κείμενο, και που εκφράζουμε την θέση της πλειοψηφίας των μελών της ΕΡΑΣ που τοποθετήθηκαν υπέρ της μη στήριξης κανενός υποψηφίου στη συνέλευση στις 17/11/2012, (erascy.blogspot.com/2012/12/blog-post_4.html) η

κριτική στήριξη Μαλά δεν μπορεί να λειτουργήσει σαν αριστερή καταγραφή, μόνο και μόνο επειδή στηρίζεται από το ΑΚΕΛ. Αυτό θα ίσχυε εάν η πολιτική του πρόταση προετοίμαζε, έστω και στοιχειωδώς, το έδαφος της πάλης ενάντια στις μνημονιακές πολιτικές. Σ' αυτή τη βάση, δεν μπορεί να υποστηριχθεί ένας υποψήφιος που δεν εκφράζει μια πραγματική αριστερή πρόταση μέσα στην κρίση. Ψήφος στον Μαλά σ' αυτή τη συγκυρία, θα ερμηνευτεί ουσιαστικά ως μια επικύρωση της διαχειριστικής πολιτικής του ΑΚΕΛ και της λογικής του συμβιβασμού με το νεοφιλελευθερισμό. Θα αποτυπωθεί "αντικειμενικά" ως επιβράβευση του πισωγυρίσματος και της παραδοχής της ηγεσίας του ΑΚΕΛ ότι αδυνατεί να πρωτοπορήσει και να κατευθύνει την κοινωνία στην εξέλιξη. Θα συνιστά στην πράξη, επικρότηση μιας ηγεσίας ενός αριστερού κόμματος που επιλέγει κεντρώες πολιτικές. Παρόλα αυτά κατανοούμε τους συντρόφους/ισσες που κάνουν αυτή την επιλογή και σεβόμαστε την άποψή τους ότι "δεν έχουν άλλη επιλογή", παρόλο που διαφωνούμε και στην προσέγγιση του ζητήματος, αλλά εν τέλει και στην ένταση της τοποθέτησης.

Για εμάς, το διακύβευμα δεν είναι το ποια θα είναι τα ποσοστά του ΑΚΕΛ και του υποψηφίου του, ούτε με ποιο ποσοστό θα εκλεγεί ο Αναστασιάδης. Το πραγματικό διακύβευμα είναι κατά πόσο η Αριστερά στην ολότητά της, μαζί με τον καθημερινό άνθρωπο της δουλειάς, θα μπορέσουν να συγκροτήσουν ένα μέτωπο αντίστασης ενάντια στις μνημονιακές πολιτικές. Θεωρούμε ότι η υποψηφιότητα Μαλά δεν μπορεί, σε καμιά περίπτωση, να αποτελέσει ανάχωμα μπροστά στις νεοφιλελεύθερες πιέσεις. Εξάλλου, τόσο ο ίδιος, όσο και η ηγεσία του ΑΚΕΛ, φρόντισαν με τη στάση τους να το επιβεβαιώσουν. Ανάχωμα θα είναι αύριο, οι αγώνες στους δρόμους, στους τόπους δουλειάς, τα κοινωνικά κινήματα αντίστασης που θα ξεπροβάλουν. Το πιο μεγάλο ανάχωμα όμως, θα αποτελέσει η ίδια η συνειδητοποίηση των αριστερών αγωνιστών/ριων, των συνδικαλιστών/ριων, των νέων εργαζομένων, ότι επιβάλλεται να χαραχτεί ένας νέος δρόμος, τολμηρός, μακριά από συμβιβασμούς με το κατεστημένο, ο οποίος θα οδηγεί την κοινωνία μπροστά.

Υπογράφουν:

Μάριος Θρασυβούλου

Γρηγόρης Ιωάννου

Αντωνία Λύρα

Χρειάζεται Τούρκικη Μετάφραση, Χρειάζεται Αγγλική Μετάφραση, ΕΡΑΣ (Ομάδα), Ηλεκτρονικά Άρθρα, μνημόνιο λιτότητας 2012-2013, Δεκαετία 2010-2019, 2013, Απροσδιόριστη Τοποθεσία

From:

<https://movementsarchive.org/> - Κυπριακό Κινηματικό Αρχείο
Cyprus Movements Archive
Kıbrıs Sosyal Hareket Arşivi

Permanent link:

https://movementsarchive.org/doku.php?id=el:digital:eras:eras_mnimonia_radicalleft&rev=1621771703

Last update: 2025/04/20 19:41

